

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē

॥ tṛtīyaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ tṛtīyaḥ sargaḥ ॥

viśravasō vaiśravaṇasyōtpattēstapasō varaprāptērlaṅkāyāṃ
nivāsasya ca varṇanam

atha putraḥ pulastyasya
viśravā munipuṅgavaḥ ।
acirēṇaiva kālēna
pitēva tapasi sthitaḥ ॥ 7.3.1 ॥

satyavāñśīlavān dāntaḥ
svādhyāyanirataḥ śuciḥ ।
sarvabhōgēśvasaṃsaktō
nityaṃ dharmaparāyaṇaḥ ॥ 7.3.2 ॥

jñātvā tasya tu tad vṛttaṃ
bharadvājō mahāmuniḥ ।
dadau viśravasē bhāryāṃ
svasutāṃ dēvavarṇinīm ॥ 7.3.3 ॥

pratigṛhya tu dharmēṇa
bharadvājasutāṃ tadā ।

prajānvīkṣikayā buddhyā
śrēyō hyasya vicintayan || 7.3.4 ||

mudā paramayā yuktō
viśravā munipuṅgavaḥ |
sa tasyāṃ vīryasampanna -
mapatyam paramādbhutam || 7.3.5 ||

janayāmāsa dharmajñāḥ
sarvairbrahmaguṇairvṛtam |
tasmiñjātē tu saṃhr̥ṣṭaḥ
sa babhūva pitāmahaḥ || 7.3.6 ||

dr̥ṣṭvā śrēyaskarīm buddhiṃ
dhanādhyakṣō bhaviṣyati |
nāma cāsyākarōt prītaḥ
sārdham dēvarṣibhistadā || 7.3.7 ||

yasmād viśravasō'patyam
sādr̥śyād viśravā iva |
tasmād vaiśravaṇō nāma
bhaviṣyatyēṣa viśrutaḥ || 7.3.8 ||

sa tu vaiśravaṇastatra
tapōvanagatastadā |
avardhatāhutihutō
mahātējā yathānalaḥ || 7.3.9 ||

tasyāśramapadasthasya
buddhirjajñē mahātmanaḥ |

cariṣyē paramaṃ dharmam
dharmō hi paramā gatiḥ || 7.3.10 ||

sa tu varṣasahasrāṇi
tapastaptvā mahāvanē |
yantritō niyamairugrai -
ścakāra sumahattapaḥ || 7.3.11 ||

pūrṇē varṣasahasrāntē
taṃ taṃ vidhimakalpayat |
jalāśī mārutāhārō
nirāhārastathaiva ca || 7.3.12 ||

ēvaṃ varṣasahasrāṇi
jagmustānyēkavarṣavat |
atha prītō mahātējāḥ
sēndraiḥ suragaṇaiḥ saha || 7.3.13 ||

gatvā tasyāśramapadaṃ
brahmēdaṃ vākyamabravīt |
parituṣṭō'smi tē vatsa
karmaṇānēna suvrata || 7.3.14 ||

varam vṛṇīṣva bhadraṃ tē
varārhasvamaṃ mahāmatē |
athābravīd vaiśravaṇaḥ
pitāmahamupasthitam || 7.3.15 ||

bhagavan lōkapālatva -
micchēyaṃ lōkarakṣaṇam |

athābravīd vaiśravaṇaṃ
parituṣṭēna cētasā || 7.3.16 ||

brahmā suragaṇaiḥ sārdhaṃ
bāḍhamityēva hr̥ṣṭavat |
ahaṃ vai lōkapālānāṃ
caturthaṃ sraṣṭumudyataḥ || 7.3.17 ||

yamēndravaruṇānāṃ ca
padaṃ yat tava cēpsitam |
tad gaccha bata dharmajña
nidhīśatvamavāpnuhi || 7.3.18 ||

śakrāmbupayamānāṃ ca
caturthastvaṃ bhaviṣyasi |
ētacca puṣpakaṃ nāma
vimānaṃ sūryasannibham || 7.3.19 ||

pratigr̥hṇīṣva yānārthaṃ
tridaśaiḥ samatāṃ vraja |
svasti tē'stu gamiṣyāmaḥ
sarva ēva yathāgatam || 7.3.20 ||

kṛtakṛtyā vayaṃ tāta
dattvā tava varadvayam |
ityuktvā sa gatō brahmā
svasthānaṃ tridaśaiḥ saha || 7.3.21 ||

gatēṣu brahmapūrvēṣu
dēvēṣvatha nabhastalam |

dhanēśaḥ pitaraṃ prāha
prāñjaliḥ prayatātmavān || 7.3.22 ||

bhagavan labdhavānasmi
varamiṣṭaṃ pitāmahāt |
nivāsanaṃ na mē dēvō
vidadhē sa prajāpatiḥ || 7.3.23 ||

taṃ paśya bhagavan kañci -
nnivāsaṃ sādhu mē prabhō |
na ca pīḍā bhavēd yatra
prāñinō yasya kasyacit || 7.3.24 ||

ēvamuktastu putrēṇa
viśravā munipuṅgavaḥ |
vacanaṃ prāha dharmajña
śrūyatāmiti sattama || 7.3.25 ||

dakṣiṇasyōdadhēstīrē
trikūṭō nāma parvataḥ |
tasyāgrē tu viśālā sā
mahēndrasya purī yathā || 7.3.26 ||

laṅkā nāma purī ramyā
nirmitā viśvakarmaṇā |
rākṣasānāṃ nivāsārthaṃ
yathēndrasyāmarāvatī || 7.3.27 ||

tatra tvaṃ vasa bhadraṃ tē
laṅkāyāṃ nātra saṃśayaḥ |

hēmaprākāraparikhā
yantraśastrasamāvṛtā || 7.3.28 ||

ramaṇīyā purī sā hi
rukma vaidūryatōraṇā |
rākṣasaiḥ sā parityaktā
purā viṣṇubhayārditaiḥ || 7.3.29 ||

śūnyā rakṣōgaṇaiḥ sarvai
rasātalatalaṃ gataiḥ |
śūnyā samprati laṅkā sā
prabhustasyā na vidyatē || 7.3.30 ||

sa tvam tatra nivāsāya
gaccha putra yathāsukham |
nirdōṣastatra tē vāsō
na bādhas tatra kasyacit || 7.3.31 ||

ētacchrutvā sa dharmātmā
dharmiṣṭhaṃ vacanaṃ pituḥ |
nivāsayāmāsa tadā
laṅkāṃ parvatamūrdhani || 7.3.32 ||

nairṛtānāṃ sahasraistu
hr̥ṣṭaiḥ pramuditaiḥ sadā |
acirēṇaiva kālēna
sampūrṇā tasya śāsanāt || 7.3.33 ||

sa tu tatrāvasat prītō
dharmātmā nairṛtarṣabhaḥ |

samudraparikhāyāṃ sa
laṅkāyāṃ viśravātmajaḥ || 7.3.34 ||

kālē kālē tu dharmātmā
puṣpakēṇa dhanēśvaraḥ |
abhyāgacchad vinītātmā
pitaraṃ mātaraṃ ca hi || 7.3.35 ||

sa dēvagandharvagaṇairabhiṣṭuta -
stathāpsarōṇṛtyavibhūṣitālayaḥ |
gabhastibhiḥ sūrya ivāvabhāsayan
pituḥ samīpaṃ prayayau sa vittapaḥ || 7.3.36 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
uttarakāṇḍē tṛtīyaḥ sargaḥ ||